

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Naši trgovski odnosi z Nemčijo in pogajanja s Švico in Poljsko. Pri trgovinskih pogajanjih med Jugoslavijo in Nemčijo je bil v Berlinu dosežen sporazum o jugoslov. izvoznih kontingentih (obsegih) z Nemčijo, pri čemer je bil vzeta za podlago dosedanja jugoslovanski izvoz med Nemčijo in bivšo Avstrijo skupno. Nemčija je dovolila Jugoslaviji med drugim večji kontingent za uvoz vina, in sicer med tem za 50.000 hl vina iz Slovenije. Za nemške turiste, ki bodo potovali v Jugoslavijo, je dovoljen najnižji znesek 1 milj. 400.000 mark. Po doseženem trgovinskem sporazumu bo Nemčija še nadalje dovoljevala krošnjarenje Ribničanom in Kočevarjem, kakor je bilo to že do sedaj pogodbeno določeno z Avstrijo. Vprašanje dvolastnikov ob severni meji se sedaj ni reševalo ter se bo o tem razpravljalo na prihodnjem sestanku meseca septembra, ki bo najbrž v Gradcu ali v Ljubljani. Takrat bodo sprejeti tudi odločilni sklepi o obmejnem prometu. Ta teden odpočniti naše zastopstvo v Bern na trgovinska pogajanja s Švico. V drugi polovici junija se bodo začela trgovinska pogajanja med našo državo in Poljsko.

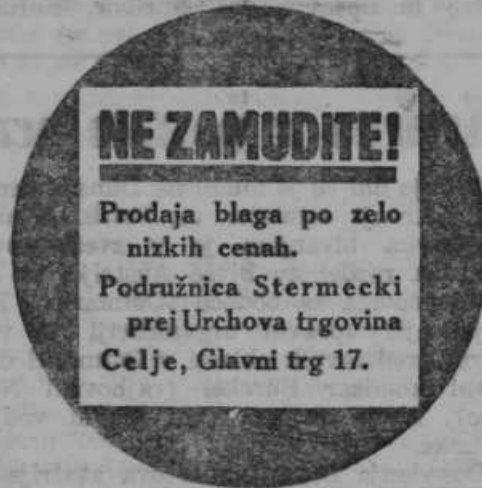
V DRUGIH DRŽAVAH

Italija in Francija v počastitev 82. letnice sv. očeta. Dne 31. maja so v Vatikanu in Castel Gandolfo, kjer biva papež na letovanju, svečano proslavili 82. rojstni dan sv. očeta. Zjutraj je skupina devet italijanskih vojnih letal poletela preko Castel Gandolfa. Zvečer je bila v cerkvi v Castel Gandolfu zahvalna verska svečanost. — Pri tej priliki so ga obiskali cerkveni prelati, diplomatski zbor in številne ugledne osebnosti v njegovem letnem bivališču Castel Gandolfo ter mu iskreno čestitali k visoki starosti. Papež Pij XI. je daroval sv. mašo v svoji kapelici, na kar je sprejemal čestitke. Med drugimi je sv. očetu poslal brzojavno čestitko tudi predsednik francoske republike Albert Lebrun. Sv. oče se je za brzojavko takoj brzojavno zahvalil in poslal predsednikovi čestitki in vsej Franciji svoj apostolski blagoslov.

Na Romunskem so zaplenili strankam premoženje. Vlada je podelila romunskemu pravosodnemu ministru upravo nad premoženjem bivših romunskih strank. Premoženje bivše »železne garde« je zaplenjeno v korist državnemu skladu. Premoženje ostalih strank cenijo na 80 milijonov lejev in bo z njim razpolagalo pravosodno ministrstvo. Premoženje bodo vrnili predstavnikom bivših političnih strank le v tem primeru, če bodo na podlagi nove ustave ustanovljene stranke in če se bo prijavilo zadostno število ljudi, ki bi dokazali, da so pomagali ustanoviti omenjeni strankin fond.

Protižidovski zakon na Poljskem. Poljska vlada bo predložila sejmu ali parlamentu 8. junija protižidovski zakon. Glavne točke tega zakona so: 1. Židom bo prepovedano klati živali po posebnem obredu, ki muči živinče. 2. Judje bodo izočinjeni iz armade ter javnih in samoupravnih uradov. 3. Od javnih del bodo izključeni judovski obrtniki in tverdke. 4. Samo

gotovo število židov bo smelo biti nameščenih po gledališčih in kinematografih in v posameznih gospodarskih panogah. Skrajni poljski deničarji zahtevajo k navedenim točkam še izgon vseh židov, kateri so se naselili na Poljskem po 1. 1918.

NE ZAMUDITE!

Prodaja blaga po zelo nizkih cenah.

Podružnica Stermecki
prej Urchova trgovina
Celje, Glavni trg 17.

Gospodarski spor med Nemčijo in Anglijo. V zadnjem času so Angleži odvrnili s svojim uspešnim posredovanjem vojno nevarnost, ki je grozila Evropi radi resnega spora med Čehoslovaško in Nemčijo, ker je hotela slednja pobasati za Avstrijo v svojo prusko malho še sudetske Nemce.

Novice iz španske državljanske vojne

Zmagoviti nacionalisti na fronti pri Teruelu.

Kakor hitro so se lotili rdeči ofenzive na katalonski fronti, so napravili nacionalisti generala de Varele proti jugu sunek, ki je rodil velike uspehe. Nacionalistična divizija generala Garcie Escameza je osvojila prelaz Esecandon, vso Sierro Camareno in prekoračila glavno cesto Teruel—Sagunto, nato pa zasedla 1.400 m visoko planoto Goronillas, s katere je mogoče obvladovati glavno cesto. Ko bodo Francove čete še nekoliko zboljšale svojo fronto, bo ta cesta predstavljala glavno zvezo z okolico Valencijske. Obenem je bila

odstranjena nevarnost sovražnega napada od juga v smeri proti Teruelu.

Južnovzhodno od Teruela so drugi Francovi oddelki prodrli v bližino vasi Pueble de Valverbe, katero so osvojili kljub obupni obrambi rdečih. Divizije generala Arande potiskajo na svojem pohodu proti Castellonu nasprotnika čim dalje bolj s postojank na Sierri San Christobal, s čimer so ojačile obkroževanje v okolici Albocera.

Krog umika prostovoljcev iz Španije

Celemu svetu je znano, da ne odločujejo glede usode Španije za bodočnost španski

S križci označena črta kaže fronto nacionalistov pred najnovejšo ofenzivo pri Teruelu. Po debeli črti lahko presodimo, koliko so napredovale Francove čete po uspešnih napadih

vojaki, ampak prostovoljci, ki so se na-tepli v oba španska tabora iz celega sveta. Španska državljanska vojna je po dolgo-trajnem klanju danes tako daleč, da je jasno liki beli dan: v Španiji je doživel boljševidem popolen polom na bojišču! Ker je zmaga že v rokah generala Franca, je zopet prilezel iz svoje polžove hiše londonski odbor za nevmešavanje v španske zadeve. V zadnjih dneh maja je ta odbor razpravljajal o stroških za umik prostovoljcev iz Španije ter o njihovem kritju. Stroški so predvideni na milijon funtov šterlingov. Stroške bi naj krile v odboru

zastopane države: Anglija, Francija, Nemčija in Rusija. Kakor hitro so začeli v Londonu razgovarjati: kdo in koliko bo kril izdatke za odpremo prostovoljcev, je zastopnik Rusije koj izjavil, da sovjeti ne bodo poravnali 200.000 funtov šterlingov, ki bi odpadli na nje. Po tej izjavi ruskih sovjetov so pričela pogajanja med zastopniki ostalih velesil londonskega odbora, da bi krile one same stroške. Skoraj gotovo je, da bo v tem vprašanju dosežen sporazum in bodo začeli odvažati španske prostovoljce iz obeh taborov že v juniju.

Japonsko-kitajska vojna

Izredna odpornost Kitajcev

Kakor hitro so se polastili Japonci po najbolj srditih bojih železniškega križišča Sučov ob lunghajski železnici, so bili prepričani, da je odpor razbite kitajske armade toliko oslabiljen, da bodo z lahkoto izkoristili sučovsko zmago in prodrli do sedanjega glavnega kitajskega mesta Hankov. Komaj pa so začeli prodirati iz novoosvojenega oporišča v Sučovu, so nleteli na tako odločen odpor od maršala Čangkajšeka preustrojene kitajske armade, da so doživeli na več mestih občutne poraze in je zašla 14. divizija najboljših japonskih vojakov pod poveljstvom generala Dojhare v resno nevarnost zajetja od Kitajcev v bližini Langfenga. Obkolitev je uspela Kitajcem po velikih žrtvah in je bila izvedena v okviru najnovejše kitajske protiofenzive. Glavni cilj teh protinapadov Kitajcev je, da ustavijo prodiranje Japoncev od vzhoda preko Langfenga proti Kajfengu in dalje proti zapadu. Japonci so se hoteli koj po zmagi pri Sučovu polastiti križišča langfajske železnice s progo Peking—Hankov. Te japonske nakane so zaenkrat prekrižane, ker je divizija japonskega generala Dojhareja obkoljena in so Japonci prisiljeni na obrambo. Vrhovni poveljnik japonskih čet v osrednji Kitajski, general Teraučij je poslal radi resnosti položaja proti Lanfengu generalu Dojhare pomoč v treh kolonah iz treh strani. Po japonskih poročilih od 31. maja je uspelo na pomoč poslanim Japoncem, da so osvobodili Dojharevo pri Langfengu obkoljeno divizijo.

Japonske čete, ki so bile na pohodu v Lunghaj, so premagale kitajske oddelke, kateri so po zmagi pri Sučovu zaustavili japonsko prodiranje. Pod pritiskom Japoncev so opustili Kitajci napade na postojanke pri Langfengu utrjene divizije generala Dojhare in so se umaknili proti Kajfengu.

Letalski napadi na Kanton

Kakor smo že večkrat poudarjali, kažejo razne predpriprave Japoncev, da bodo danes ali jutri z vsemi silami udarili na še najvažnejše Kitajsko in mednarodno trgovinsko obmorsko mesto Kanton. Japonski bombniki malodane vsak drugi dan kljub vsem protestom raznih vlad bombardirajo z vso brezobzirnostjo in krutostjo Kanton. Japonska letala imajo nalog, da bombardirajo vsa nezaščitena kitajska mesta in predvsem vsa vojaška poslopja. Če pa bombe rušijo kitajske bolnice, šole in misijonske postaje, se izgovarjajo Japonci, da so bila ta poslopja

preblizu vojaških zgradb, katerim so bili namenjeni napadi iz zraka. Nadalje se sklicujejo Japonci na poziv, katerega so izdali na kitajske oblasti, ki bi naj izpraznile prebivalstvo izpred hiš in naselij krog vojaških objektov, da bi tako letalski bombni napadi ne zahtevali žrtev med civilnim prebivalstvom. Po poročilih iz Šangaja od 31. maja so ubile japonske letalske bombe v Kantonu zadnje dni 2000 ljudi. Dne 1. junija so vprizorili Japonci na Kanton strašen letalski napad. Razdejanih je bilo več hiš. Cela vrsta bomb je udarila na ceste, ki so bile polne ljudi. Uradno število žrtev še ni bilo dognano, pravijo pa, da je bilo ubitih okrog 600 civilistov, po večini žensk in otrok.

Japonci bi radi razdejali iz zraka Hankov

Po zavzetju Nankinga se je umaknila kitajska vlada v Hankov, katerega skušajo v zadnjem času razrahljati z bombami japonska letala. O ponesrečenem letalskem napadu poročajo iz Hankova 31. maja. Poročilo pravi, da je skušalo omenjenega dne 11 japonskih bombnikov v spremstvu

36 lovskih letal napasti Hankov. Razvila se je velika letalska bitka, med katero so kitajski letalci sestrelili 12 japonskih lovskih letal in 3 bombnike. Kitajci so izgubili samo dve lovski letali.

Za letalci pride pehota

Zgoraj poročamo, kako Japonci iz zraka bombardirajo Kanton. Japonsko vrhovno poveljstvo pa se bo lotilo zasedbe Kantona v najkrajšem času tudi s pehoto. Japonske bojne ladje so začele 2. junija obstreljevati Kitajske obalne postojanke pri Saifongu, 10 milj zapadno od Kantona. Malenkostna kitajska posadka se je morala kmalu umakniti premoči v Kanton. Nato so izkrcali Japonci pod zaščito ladijskih topov veliko armado s tanki, tovornimi avtomobili, topovi in z vsemi vojnimi potrebščinami. Nadalje je zgoraj omenjenega dne obstreljevala japonska vojna mornarica kitajske utrdbe ob ustju Zapadne reke. Japonci se bodo tudi na tem kraju izkrcali in bodo organizirali pehotni napad na Kanton iz dveh strani na kopnem.

Po katoliškem svetu

Odkod prihajajo duhovniki? Cerkveni list v mestu Aachenu (v Nemčiji) je objavil rodbinske podatke o novomašnikih zadnjega leta. Vseh novomašnikov je 39, njihovi očetje pripadajo tem-le stanovom: kmečkemu 7, obrtniškem 5, trgovskemu 3, industrijskemu 11, uradniškemu 10, svobodnim poklicem 3. V 39 rodbinah teh novomašnikov se je rodilo 195 otrok, na eno družino odpada po pet otrok. Cerkveni

list v Münchenu pa objavlja o bogoslovcih nadškofije München-Freising te-le podatke: vseh bogoslovcev je sedaj 260. Izhajajo iz teh rodbin: 32 iz delavskih, 44 iz rodbin nameščencev in nižjih uradnikov, 45 iz obrtniških in trgovskih rodbin, 115 iz kmečkih rodbin, 17 iz srednjih stanov, 7 pa iz rodbin svobodnih poklicev. Teh 260 obitelj je imelo 1730 otrok, od katerih jih je ostalo pri življenju 1364, na eno obitelj

Postanite naročnik „SLOVENCA“

Kje je denar najbolje naložen?

V dobrem časopisu!

Kje je oglas najbolj uspešen?

V najbolj razširjenem slovenskem dnevniku; v »Slovenca«!

Kje je največ najlepših, najkoristnejših nagrad?

»Slovenca« jih razpisuje za svoje naročnike in bralce!

152 DRAGOCENIH NAGRAD.

Vredne so nad 100.000 dinarjev

Žrebanje bo 15. julija 1938 popoldne!

Verujte! Sreča bo Vaša!

Zato ne odlašajte, ampak postanite še danes naročnik »Slovenca«, da boste lahko zastonj brez slehernih davatev deležni bogatih daril!

Lastništvo »SLOVENCA«.

vojaki, ampak prostovoljci, ki so se na-tepli v oba španska tabora iz celega sveta. Španska državljanska vojna je po dolgo-trajnem klanju danes tako daleč, da je jasno liki beli dan: v Španiji je doživel boljše življenje popolen polom na bojišču! Ker je zmaga že v rokah generala Franca, je zopet prilezel iz svoje polžove hiše londonski odbor za nevmešavanje v španske zadeve. V zadnjih dneh maja je ta odbor razpravljal o stroških za umik prostovoljcev iz Španije ter o njihovem kritju. Stroški so predvideni na milijon funtov šterlingov. Stroške bi naj krile v odboru

zastopane države: Anglija, Francija, Nemčija in Rusija. Kakor hitro so začeli v Londonu razgovarjati: kdo in koliko bo kril izdatke za odpremo prostovoljcev, je zastopnik Rusije koj izjavil, da sovjeti ne bodo poravnali 200.000 funtov šterlingov, ki bi odpadli na nje. Po tej izjavi ruskih sovjetov so pričela pogajanja med zastopniki ostalih velesil londonskega odbora, da bi krile one same stroške. Skoraj gotovo je, da bo v tem vprašanju dosežen sporazum in bodo začeli odvažati španske prostovoljce iz obeh taborov že v juniju.

Japonsko-kitajska vojna

Izredna odpornost Kitajcev

Kakor hitro so se polastili Japonci po najbolj srditih bojih železniškega križišča Sučov ob lunghajski železnici, so bili prepričani, da je odpor razbite kitajske armade toliko oslabiljen, da bodo z lahkoto izkoristili sučovsko zmago in prodrli do sedanjega glavnega kitajskega mesta Hankov. Komaj pa so začeli prodirati iz novoosvojenega oporišča v Sučovu, so nleteli na tako odločen odpor od maršala Čangkajšeka preustrojene kitajske armade, da so doživeli na več mestih občutne poraze in je zašla 14. divizija najboljših japonskih vojakov pod poveljstvom generala Dojhare v resno nevarnost zajetja od Kitajcev v bližini Langfenga. Obkolitev je uspela Kitajcem po velikih žrtvah in je bila izvedena v okviru najnovejše kitajske protiofenzive. Glavni cilj teh protinapadov Kitajcev je, da ustavijo prodiranje Japoncev od vzhoda preko Langfenga proti Kajfengu in dalje proti zapadu. Japonci so se hoteli koj po zmagi pri Sučovu polastiti križišča langfajske železnice s progo Peking—Hankov. Te japonske nakane so zaenkrat prekrižane, ker je divizija japonskega generala Dojhareja obkoljena in so Japonci prisiljeni na obrambo. Vrhovni poveljnik japonskih čet v osrednji Kitajski, general Terauchi je poslal radi resnosti položaja proti Lanfengu generalu Dojhare pomoč v treh kolonah iz treh strani. Po japonskih poročilih od 31. maja je uspelo na pomoč poslanim Japoncem, da so osvobodili Dojharevo pri Langfengu obkoljeno divizijo.

Japonske čete, ki so bile na pohodu v Lunghaj, so premagale kitajske oddelke, kateri so po zmagi pri Sučovu zaustavili japonsko prodiranje. Pod pritiskom Japoncev so opustili Kitajci napade na postojanke pri Langfengu utrjene divizije generala Dojhare in so se umaknili proti Kajfengu.

Letalski napadi na Kanton

Kakor smo že večkrat poudarjali, kažejo razne predpriprave Japoncev, da bodo danes ali jutri z vsemi silami udarili na še najvažnejše Kitajsko in mednarodno trgovinsko obmorsko mesto Kanton. Japonski bombniki malodane vsak drugi dan kljub vsem protestom raznih vlad bombardirajo z vso brezobzirnostjo in krutostjo Kanton. Japonska letala imajo nalog, da bombardirajo vsa nezaščitena kitajska mesta in predvsem vsa vojaška poslopja. Če pa bombe rušijo kitajske bolnice, šole in misijonske postaje, se izgovarjajo Japonci, da so bila ta poslopja

preblizu vojaških zgradb, katerim so bili namenjeni napadi iz zraka. Nadalje se sklicujejo Japonci na poziv, katerega so izdali na kitajske oblasti, ki bi naj izpraznile prebivalstvo izpred hiš in naselij krog vojaških objektov, da bi tako letalski bombni napadi ne zahtevali žrtev med civilnim prebivalstvom. Po poročilih iz Šangaja od 31. maja so ubile japonske letalske bombe v Kantonu zadnje dni 2000 ljudi. Dne 1. junija so vprizorili Japonci na Kanton strašen letalski napad. Razdejanih je bilo več hiš. Cela vrsta bomb je udarila na ceste, ki so bile polne ljudi. Uradno število žrtev še ni bilo dognano, pravijo pa, da je bilo ubitih okrog 600 civilistov, po večini žensk in otrok.

Japonci bi radi razdejali iz zraka Hankov

Po zavzetju Nankinga se je umaknila kitajska vlada v Hankov, katerega skušajo v zadnjem času razrahljati z bombami japonska letala. O ponesrečenem letalskem napadu poročajo iz Hankova 31. maja. Poročilo pravi, da je skušalo omenjenega dne 11 japonskih bombnikov v spremstvu

36 lovskih letal napasti Hankov. Razvila se je velika letalska bitka, med katero so kitajski letalci sestrelili 12 japonskih lovskih letal in 3 bombnike. Kitajci so izgubili samo dve lovski letali.

Za letalci pride pehota

Zgoraj poročamo, kako Japonci iz zraka bombardirajo Kanton. Japonsko vrhovno poveljstvo pa se bo lotilo zasedbe Kantona v najkrajšem času tudi s pehoto. Japonske bojne ladje so začele 2. junija obstreljevati Kitajske obalne postojanke pri Saifongu, 10 milj zapadno od Kantona. Malenkostna kitajska posadka se je morala kmalu umakniti premoči v Kanton. Nato so izkrcali Japonci pod zaščito ladijskih topov veliko armado s tanki, tovornimi avtomobili, topovi in z vsemi vojnimi potrebščinami. Nadalje je zgoraj omenjenega dne obstreljevala japonska vojna mornarica kitajske utrdbe ob ustju Zapadne reke. Japonci se bodo tudi na tem kraju izkrcali in bodo organizirali pehotni napad na Kanton iz dveh strani na kopnem.

Po katoliškem svetu

Odkod prihajajo duhovniki? Cerkveni list v mestu Aachenu (v Nemčiji) je objavil rodbinske podatke o novomašnikih zadnjega leta. Vseh novomašnikov je 39, njihovi očetje pripadajo tem-le stanovom: kmečkemu 7, obrtniškem 5, trgovskemu 3, industrijskemu 11, uradniškemu 10, svobodnim poklicem 3. V 39 rodbinah teh novomašnikov se je rodilo 195 otrok, na eno družino odpada po pet otrok. Cerkveni

list v Münchenu pa objavlja o bogoslovcih nadškofije München-Freising te-le podatke: vseh bogoslovcev je sedaj 260. Izhajajo iz teh rodbin: 32 iz delavskih, 44 iz rodbin nameščencev in nižjih uradnikov, 45 iz obrtniških in trgovskih rodbin, 115 iz kmečkih rodbin, 17 iz srednjih stanov, 7 pa iz rodbin svobodnih poklicev. Teh 260 obitelj je imelo 1730 otrok, od katerih jih je ostalo pri življenju 1364, na eno obitelj

Postanite naročnik „SLOVENCA“

Kje je denar najbolje naložen?

V dobrem časopisu!

Kje je oglas najbolj uspešen?

V najbolj razširjenem slovenskem dnevniku; v »Slovenca«!

Kje je največ najlepših, najkoristnejših nagrad?

»Slovenca« jih razpisuje za svoje naročnike in bralce!

152 DRAGOCENIH NAGRAD.

Vredne so nad 100.000 dinarjev

Žrebanje bo 15. julija 1938 popoldne!

Verujte! Sreča bo Vaša!

Zato ne odlašajte, ampak postanite še danes naročnik »Slovenca«, da boste lahko zastoj brez slehernih dajatev deležni bogatih daril!

Lastništvo »SLOVENCA«.

torej pride povprečno pet otrok. Kakor dokazuje navedena statistika, verske obitelji, iz katerih prihajajo duhovniki, niso postale plen bele kuge, z vero je združeno versko življenje.

Z lastnimi sredstvi jih je treba pobijati. To so dobro videli Poljaki in za to vodijo energično propagando zoper boljševizem. Boljševizem se namreč poslužuje vseh sredstev, ki so možna na področju propagande in agitacije. Ni ga modernega propagandnega sredstva, ki bi ga boljševiki ne porabili. Vsled tega so tudi Poljaki vpeljali smotreno in žilavo propagando zoper boljševizem. Priliko za to jim je dala prva obletnica papeževe okrožnice »Divini Redemptoris« zoper boljševizem in komunizem. Katoliška akcija varšavske nadškofije je priredila več kot 100 zborovanj, skupščin in sestankov, na katerih so tolmačili glavna načela papeževe okrožnice ter izvajali iz njih potrebne zaključke v

praktično udejstvovanje. Na zborovanjih so sodelovali vsi stanovi iz mesta in predmestij. Sprejetih je bilo več resolucij, ki kličejo Poljake v boj in na delo zoper brezbožne in razdiralne težnje dejavnega komunizma.

Delo brezbožnikov razpada. »Novoe Slovo« v Berlinu poroča o zborovanju centralnega sovjeta brezbožnikov. Tajnik sovjeta Oleščuk je v svojem predavanju moral priznati, da delo brezbožnikov razpada. Protiversko delovanje med ljudstvom je opuščeno. Prej je izhajalo več kot deset brezbožnih časopisov, zdaj je večina listov prenehala izhajati. V celi vrsti krajev so opuščeni protiverski muzeji, zaprti so zavodi, kjer so se vzgajali voditelji brezbožnikov. Zadnje zborovanje centralnega sovjeta zveze brezbožnikov je bilo pred pet leti. Na sedanjem zborovanju so sklenili delo brezbožnikov poživiti in pospešiti.

vozil nasproti z deskami naloženi tovorni avto, ki je last Ivana Handla iz St. Pavla pri Preboldu. Na avtomobilu je bil šofer in lastnik avtomobila. Avtomobil je zavozil v čredo ovac, od katerih je bilo osem takoj mrtvih, tri pa so morali zaklati. Škoda znaša 1600 din. Preiskava bo dognala, kdo je zakrivil nesrečo.

Kapetan podlegel prehudim poškodbam. Naš list je poročal o hudi prometni nesreči, ki se je zgodila v št. Jerneju na Dolenskem. Kapetan Vekoslav Zelenko je zadel z motornim kolesom ob Francičev avto in je obležal nezavesten s hudimi notranjimi poškodbami. Prepeljali so ga v bolnico v Brežice, kjer je izdahnul. Smrtno ponesrečeni je nameraval stopiti čez dva meseca v pokoj. V prijaznem Mostecu pri Brežicah si je kupil majhno domačijo, katero je preurejeval. Ko se je zgodila nesreča, je bil ravno namenjen iz Ljubljane na svoj novi dom. Kapetan Zelenko je bil po rodu iz Slov. goric.

Razne požarne nesreče. Pri Sv. Heleni blizu Mirne na Dolenskem je pogorela Kordanova domačija. Gasilci in na pomoč pribrželi ljudje so rešili živino in so obvarovali požarne nesreče Kordanove sosedo. V tem slučaju gre za požig, katerega je zagrešil 39 letni domači sin Tone Kordan, ki se je javil po zločinu sam orožnikom. Vzrok požiga so bile razdrapane domače razmere. — V hribih nad Vranskem je uničili popoldne ogenj hišo in kozolec posestnika Franc Karo, p. d. Ručigaju. Ker sta stala vpepeljeni poslopji na razgledni točki, so videli ogenj skoro do Celja. Ogenj je najbrž zakuril slab dimnik. Na gašenje ni bilo prav misliti zaradi pomanjkanja vode, hiša je bila lesena in povrh še veter. Pri gašenju se je precej opeknel nesrečni posestnik Karo. Zgorelo je precej živeža, obleke in drugih predmetov. Zavarovalnina znaša 10.000 dinarjev.

Novice

Nesreče

Smrt pod avtomobilom. Na cesti proti Sv. Lovrencu na Pohorju je povozil neznan avtomobilist 77 letnega Janeza Gošnika, katerega so prepeljali v resnem stanju v mariborsko bolnico, kjer je podlegel prehudim poškodbam.

Povodenj zaustavila obrat v papirnici. Tik ob severni meji v Ceršaku je velika papirnica za lepenko, ki zaposluje 120 delavcev. Zadnja povodenj Mure je hudo poškodovala ceršaško papirnico, ki je oškodovana za pol milijona din in je morala povrh še ustaviti obrat za nedoločen čas, dokler ne bodo končana popravila. Nenavadno in izredno narasla Mura je porušila nasip, ki je ločil glavno strugo reke od odvodnega kanala, kateri odvaja vodo izpod turbin. Nasip je porušilo valovje 100 m na dolgo. Strugo kanala pa je zasula Mura s peskom in razno drugo navlako. Sedaj so turbine brez potrebnega odtoka in celotni obrat je zastal. Povrh je odnesla Mura še most, ki je bil izpeljan po vrhu jezera, ki zapira mursko strugo. Delo v tovarni bo počivalo, dokler nasip ne bo popravljen in očiščena struga odvodnega kanala. Podjetje delavcev začasno niti odpustilo ni, ampak jih zaposluje pri čiščenju struge.

Fant zgorel pri reševanju iz gorečega poslopja. V Dražencih pri Turnišu v okolici Ptuja je izbruhnil 3. junija popoldne iz nepojasnjene vzroka ogenj v gospodarskem posloppju posest. Marije Krumpak. Naenkrat je bilo celo posloppje v obljemu plamenov. Ob izbruhu požarne nesreče je bil doma samo 14 letni sin Lojze. Posestnica, ki je postala vdova pred nedavnim, se je mudila na bolj oddaljeni njeni. Dečko je koj prepoznal, da je cela domačija v nevarnosti uničenja in je skušal rešiti, kar se je še dalo. Uspelo mu je, da je odgnal iz hleva živino. Ko se je pa lotil reševanja vozov, ga je prehitela strašna smrt. V trenutku, ko je stopil mladi junak v goreče posloppje, se je zrušil v ogenj in ga je pokopalo. Sicer so pribreželi na pomoč gasilci iz Hajdine, a niso mogli gasiti zaradi pomanjkanja vode. Posloppje je hitro zgorelo. Še le po povratu lastnice z njive, so začeli na pomoč prihiti iskati domačega sina. Ker ga ni

bilo nikjer, so preiskali pogorišče, kjer so zadeli na zoglenelo truplo. Bridka usoda težko prizadete matere je zadela na pomilovanje v celi okolici.

Nevarna brca konjskega kopita. S hudimi notranjimi poškodbami se je zatekel v ptujsko bolnico 26 letni posestniški sin Ivo Primožič iz Bukovcev. Imenovanega je brcnil konj in ga je zadel v trebuh.

Triletni otrok utonil v potoku. Posestnik Alojzij Korže in njegova žena v Stopercih pri Rogatcu sta bila zaposlena v vinogradu. Nenadoma je zginila z doma tri-letna Lojzka, katero je našel posestnik Simon Blažič v potoku Škradski utopljeno.

Deklica utonila v Muri. Pri Cmureku se je igrala ob obrežju Mure 8 letna posestnikova hčerkica Francka Zemljčič. Pri grabljenju za vejevje je otroku izpodletelo, padel je v naraslo reko in utonil.

Voz zlomil kamnoseku hrbtenico. V Merkačici pri Oplotnici se je prevrnil s hmelovkami naloženi voz na 38 letnega kamnoseka Franca Zimerl in mu zlomil hrbtenico. Težko poškodovanega so oddali v celjsko bolnico.

Lokomotiva smrtno sunila graničarja. Med postajama Štore in Celje blizu Teharja je opazil stojevodja ob progi v jarku graničarja. O najdbi obveščena komisija je dognala, da gre za graničarja Milivoja Dimitrijevič, ki je bil uslužben pri obmejnem pododseku v celjskem graničnem oddelku. Dimitrijevič se je vračal v noči v Celje in je šel ob progi. Pri prehodu čez proggo ga je dohitel vlak in ga je skoraj gotovo sunil stroj, da je omahnil in obležal mrtev. Na telesu Dimitrijeviča so odkrili hudo rano s topim orodjem in potplutbe po celem telesu. Mrtvega graničarja so prepeljali v mrtvašnico na Teharje, kjer so truplo raztelesili. Orožniki so zaprli štiri fante pod sumom, da gre v tem slučaju za uboj. Ko so peljali mrtvega Dimitrijeviča v mrtvašnico, se je splašil vol in je podrl na tla 30 letnega mizarskega pomočnika Martina Zupančiča, ki si je zlomil pri padcu desno nogo.

Nenavadna avtomobilska nesreča. V vasi Kapla pri Vranskem se je zgodila prav izredna avtomobilska nesreča. Po cesti proti Vranskem so gnali čredo 60 ovac. Ko so bili gonjači z ovcami pri Karli, jim je pri-

Razne novice

SPOMINKI ZA BIRMO v veliki izbiri in po ugodnih cenah v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

*

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru! S46

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Kdor hoče biti poceni oblečen, naj kupuje ostanke pri Stermecki, Celje. Pišite takoj po cenik!

Znižane cene na železnici se bodo mogli poslužiti vsi, ki bodo potovali na letošnji pomladanski velesjeem v Ljubljani. Na postajni blagajni kupijo poleg vozne karte še rumeno železniško izkaznico za din 2.—. Ko bodo dobili potrdilo o obisku velesjeema, bodo imeli s to izkaznico in staro vozno karto brezplačen povratek. V Ljubljano lahko potujejo že 30. maja pa do 13. junija, za povratek pa imajo čas od 4. do 18. junija.

Za mesec junij in praznik presvetelega Rešnjega Telesa priporočamo: Pogačnik: Praznik presvetelega Rešnjega Telesa, broš. 8 din, vez. z rdečo obrezo 12 din, z zlato obrezo 16 din; Naš kruh (evharistični govori) kartoniran 12 din; Eymard: Presveti Zakrament, broširan 16 din, vez. z rdečo obrezo 24 din, z zlato obrezo 30 din; Pristov: Presveto Srce Jezusovo, vez. z rdečo obrezo 24 din, z zlato obrezo 36 din; Vodušek: Svete maše za nedelje in praznike, vez. z rdečo obrezo 28 din, vez. z zlato obrezo 36 din, v usnje vez. z zlato obrezo 48 din. — Knjige dobite po vseh knjigarnah. Udje Družbe sv. Mohorja jih dobe 25% ceneje, če jih naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju, ki pošilja na zahtevo tudi brezplačen točen opis vseh teh knjig.

torej pride povprečno pet otrok. Kakor dokazuje navedena statistika, verske obitelji, iz katerih prihajajo duhovniki, niso postale plen bele kuge, z vero je združeno versko življenje.

Z lastnimi sredstvi jih je treba pobijati. To so dobro uvideli Poljaki in za to vodijo energično propagando zoper boljševizem. Boljševizem se namreč poslužuje vseh sredstev, ki so možna na področju propagande in agitacije. Ni ga modernega propagandnega sredstva, ki bi ga boljševiki ne porabili. Vsled tega so tudi Poljaki vpeljali smotreno in žilavo propagando zoper boljševizem. Priliko za to jim je dala prva obletnica papeževe okrožnice »Divini Redemptoris« zoper boljševizem in komunizem. Katoliška akcija varšavske nadškofije je priredila več kot 100 zborovanj, skupščin in sestankov, na katerih so tolmačili glavna načela papeževe okrožnice ter izvajali iz njih potrebne zaključke v

praktično udejstvovanje. Na zborovanjih so sodelovali vsi stanovi iz mesta in predmestij. Sprejetih je bilo več resolucij, ki kličejo Poljake v boj in na delo zoper brezbožne in razdiralne težnje dejavnega komunizma.

Delo brezbožnikov razpada. »Novoe Slovo« v Berlinu poroča o zborovanju centralnega sovjeta brezbožnikov. Tajnik sovjeta Oleščuk je v svojem predavanju moral priznati, da delo brezbožnikov razpada. Protiversko delovanje med ljudstvom je opuščeno. Prej je izhajalo več kot deset brezbožnih časopisov, zdaj je večina listov prenehala izhajati. V celi vrsti krajev so opuščeni protiverski muzeji, zaprti so zavodi, kjer so se vzgajali voditelji brezbožnikov. Zadnje zborovanje centralnega sovjeta zveze brezbožnikov je bilo pred pet leti. Na sedanjem zborovanju so sklenili delo brezbožnikov poživiti in pospešiti.

vozil nasproti z deskami naloženi tovorni avto, ki je last Ivana Handla iz St. Pavla pri Preboldu. Na avtomobilu je bil šofer in lastnik avtomobila. Avtomobil je zavozil v čredo ovac, od katerih je bilo osem takoj mrtvih, tri pa so morali zaklati. Škoda znaša 1600 din. Preiskava bo dognala, kdo je zakrivil nesrečo.

Kapetan podlegel prehudim poškodbam. Naš list je poročal o hudi prometni nesreči, ki se je zgodila v Št. Jerneju na Dolenjskem. Kapetan Vekoslav Zelenko je zadel z motornim kolesom ob Francičev avto in je obležal nezavesten s hudimi notranjimi poškodbami. Prepeljali so ga v bolnico v Brežice, kjer je izdahnul. Smrtno ponesrečeni je nameraval stopiti čez dva meseca v pokoj. V prijaznem Mostecu pri Brežicah si je kupil majhno domačijo, katero je preurejeval. Ko se je zgodila nesreča, je bil ravno namenjen iz Ljubljane na svoj novi dom. Kapetan Zelenko je bil po rodu iz Slov. goric.

Razne požarne nesreče. Pri Sv. Heleni blizu Mirne na Dolenjskem je pogorela Kordanova domačija. Gasilci in na pomoč pribrželi ljudje so rešili živino in so obvarovali požarne nesreče Kordanove sosedo. V tem slučaju gre za požig, katerega je zagrešil 39 letni domači sin Tone Kordan, ki se je javil po zločinu sam orožnikom. Vzrok požiga so bile razdrapane domače razmere. — V hribih nad Vranskem je uničili popoldne ogenj hišo in kozolec posestnika Franc Karo, p. d. Ručigaju. Ker sta stala vpepeljeni poslopji na razgledni točki, so videli ogenj skoro do Celja. Ogenj je najbrž zakuril slab dimnik. Na gašenje ni bilo prav misliti zaradi pomanjkanja vode, hiša je bila lesena in povrh še veter. Pri gašenju se je precej opeknel nesrečni posestnik Karo. Zgorelo je precej živeža, obleke in drugih predmetov. Zavarovalnina znaša 10.000 dinarjev.

Novice

Nesreče

Smrt pod avtomobilom. Na cesti proti Sv. Lovrencu na Pohorju je povozil neznan avtomobilist 77 letnega Janeza Gošnika, katerega so prepeljali v resnem stanju v mariborsko bolnico, kjer je podlegel prehudim poškodbam.

Povodenj zaustavila obrat v papirnici. Tik ob severni meji v Ceršaku je velika papirnica za lepenko, ki zaposluje 120 delavcev. Zadnja povodenj Mure je hudo poškodovala ceršaško papirnico, ki je oškodovana za pol milijona din in je morala povrh še ustaviti obrat za nedoločen čas, dokler ne bodo končana popravila. Nenavadno in izredno narasla Mura je porušila nasip, ki je ločil glavno strugo reke od odvodnega kanala, kateri odvaja vodo izpod turbin. Nasip je porušilo valovje 100 m na dolgo. Strugo kanala pa je zasula Mura s peskom in razno drugo navlako. Sedaj so turbine brez potrebnega odtoka in celotni obrat je zastal. Povrh je odnesla Mura še most, ki je bil izpeljan po vrhu jezera, ki zapira mursko strugo. Delo v tovarni bo počivalo, dokler nasip ne bo popravljen in očiščena struga odvodnega kanala. Podjetje delavcev začasno niti odpustilo ni, ampak jih zaposluje pri čiščenju struge.

Fant zgorel pri reševanju iz gorečega poslopja. V Dražencih pri Turnišu v okolici Ptuja je izbruhnil 3. junija popoldne iz nepojasnjene vzroka ogenj v gospodarskem poslopiju posest. Marije Krumpak. Naenkrat je bilo celo poslopije v obljemu plamenov. Ob izbruhu požarne nesreče je bil doma samo 14 letni sin Lojze. Posestnica, ki je postala vdova pred nedavnim, se je mudila na bolj oddaljeni nji. Dečko je koj prepoznal, da je cela domačija v nevarnosti uničenja in je skušal rešiti, kar se je še dalo. Uspelo mu je, da je odgnal iz hleva živino. Ko se je pa lotil reševanja vozov, ga je prehitela strašna smrt. V trenutku, ko je stopil mladi junak v goreče poslopije, se je zrušilo in ga je pokopalo. Sicer so pribreželi na pomoč gasilci iz Hajdine, a niso mogli gasiti zaradi pomanjkanja vode. Poslopije je hitro zgorelo. Še le po povratu lastnice z njive, so začeli na pomoč prihiti iskati domačega sina. Ker ga ni

bilo nikjer, so preiskali pogorišče, kjer so zadeli na zoglenelo truplo. Bridka usoda težko prizadete matere je zadela na pomilovanje v celi okolici.

Nevarna brca konjskega kopita. S hudimi notranjimi poškodbami se je zatekel v ptujsko bolnico 26 letni posestniški sin Ivo Primožič iz Bukovcev. Imenovanega je brcnil konj in ga je zadel v trebuh.

Triletni otrok utonil v potoku. Posestnik Alojzij Korže in njegova žena v Stopercih pri Rogatcu sta bila zaposlena v vinogradu. Nenadoma je zginila z doma tri-letna Lojzka, katero je našel posestnik Simon Blažič v potoku Škradski utopljeno.

Deklica utonila v Muri. Pri Cmureku se je igrala ob obrežju Mure 8 letna posestnikova hčerkica Francka Zemljčič. Pri grabljenju za vejevje je otroku izpodletelo, padel je v naraslo reko in utonil.

Voz zlomil kamnoseku hrbtenico. V Merkačici pri Oplotnici se je prevrnil s hmelovkami naloženi voz na 38 letnega kamnoseka Franca Zimerl in mu zlomil hrbtenico. Težko poškodovanega so oddali v celjsko bolnico.

Lokomotiva smrtno sunila graničarja. Med postajama Štore in Celje blizu Teharja je opazil stojevodja ob progi v jarku graničarja. O najdbi obveščena komisija je dognala, da gre za graničarja Milivoja Dimitrijeviča, ki je bil uslužben pri obmejnem pododseku v celjskem graničnem oddelku. Dimitrijevič se je vračal v noči v Celje in je šel ob progi. Pri prehodu čez prog ga je dohitel vlak in ga je skoraj gotovo sunil stroj, da je omahnil in obležal mrtev. Na telesu Dimitrijeviča so odkrili hudo rano s topim orodjem in potplutbe po celem telesu. Mrtvega graničarja so prepeljali v mrtvašnico na Teharje, kjer so truplo raztelesili. Orožniki so zaprli štiri fante pod sumom, da gre v tem slučaju za uboj. Ko so peljali mrtvega Dimitrijeviča v mrtvašnico, se je splašil vol in je podrl na tla 30 letnega mizarskega pomočnika Martina Zupančiča, ki si je zlomil pri padcu desno nogo.

Nenavadna avtomobilska nesreča. V vasi Kapla pri Vranskem se je zgodila prav izredna avtomobilska nesreča. Po cesti proti Vranskem so gnali čredo 60 ovac. Ko so bili gonjači z ovcami pri Karli, jim je pri-

Razne novice

SPOMINKI ZA BIRMO v veliki izbiri in po ugodnih cenah v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

*

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru! S46

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Kdor hoče biti poceni oblečen, naj kupuje ostanke pri Stermečki, Celje. Pišite takoj po cenik!

Znižane cene na železnici se bodo mogli poslužiti vsi, ki bodo potovali na letošnji pomladanski velesojem v Ljubljani. Na postajni blagajni kupijo poleg vozne karte še rumeno železniško izkaznico za din 2.—. Ko bodo dobili potrdilo o obisku velesoja, bodo imeli s to izkaznico in staro vozno karto brezplačen povratek. V Ljubljano lahko potujejo že 30. maja pa do 13. junija, za povratek pa imajo čas od 4. do 18. junija.

Za mesec junij in praznik presvetelega Rešnjega Telesa priporočamo: Pogačnik: Praznik presvetelega Rešnjega Telesa, broš. 8 din, vez. z rdečo obrezo 12 din, z zlato obrezo 16 din; Naš kruh (evharistični govori) kartoniran 12 din; Eymard: Presveti Zakrament, broširan 16 din, vez. z rdečo obrezo 24 din, z zlato obrezo 30 din; Pristov: Presveto Srce Jezusovo, vez. z rdečo obrezo 24 din, z zlato obrezo 36 din; Vodušek: Svete maše za nedelje in praznike, vez. z rdečo obrezo 28 din, vez. z zlato obrezo 36 din, v usnje vez. z zlato obrezo 48 din. — Knjige dobite po vseh knjigarnah. Udje Družbe sv. Mohorja jih dobe 25% ceneje, če jih naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju, ki pošilja na zahtevo tudi brezplačen točen opis vseh teh knjig.

Obžalovanja vredni slučaji

Velika tatvina denarja. V Novi vasi pri Mariboru so odkrili veliko denarno tatvino. Ko je vzel vpokojeni železničar Anton Kocbek škatlo iz omare, v kateri je hranil denar, je v strahu opazil, da je prazna. O tatvini je koj obvestil orožnike v Studenčih. Žandarmerija je aretirala skupno z mariborsko policijo kot krivca Kocbekovega nečaka Fr. Marin, brezposelnega trgovskega pomočnika. Prijeti je priznal, da je izmaknil Kocbeku najprej znesek 600, drugič pa 1000 din. Slednjič je vzel iz škatle še preostanek 35.000 din. Z nakradnim denarjem si je nabavil pohištvo in se je pred 14 dnevi celo oženil. Žandarmerija je dobila pri tatu samo še 800 din, vse drugo je že bil zapravljen.

Kaznjenc pobegnil. Alojzij Babič, 33-letni kaznjenc, je prestajal večletno ječo v Mariboru in bi bil spuščen na svobodo 6. oktobra 1940. Te dni pa je Babič, ki je doma iz Krčevine pri Mariboru, pri delu v mariborskem mestu pobegnil in se skrnil neznano kam.

Še en kaznjenc pobegnil. Zgoraj poročamo, da je uspel pobeg v svobodo od dela kaznjencu in drznemu vlomilcu Babiču, ki je prestajal daljšo kazen v mariborski kaznilnici. Babičev vzgled je navdušil za svobodno življenje vlomilca Franca Črepinko iz Sp. Polskave. Črepinko je bil obsojen na večletno ječo. Imenovani je zadnje dni porabil ugodno priliko pri delu izven kaznilnice in je pobegnil neznano kam. Črepinko je bil že večkrat predkaznovan in je strokovnjak za vlome v trgovine. Pobegla kaznjenca se bosta kmalu javila s kakimi večjimi vlomi in tatvinami.

Prijet požigalec lastne domačije. Na Kapli na Kozjaku je nočni ogenj uničil domačijo posestnika Antona Pungartnik. Škodo cenijo na 80.000 din, zavarovalnina, ki bi naj pomogla požigalcu iz dolgov 35.000 din, znaša 65.000 din. Pungartnik je sklenil zavarovanje šele marca in je premijo takoj plačal. Takoj po požaru so za-

čeli ljudje govoriti, da gre za požig zaradi pohlepa po zavarovalnini. Orožniki z Remšnika so zasledovali ljudske govorce in so hitro imeli zločinca. Moža je izdala lastna žena Antonija, ki je izpovedala pri zasliševanju, da ji je mož zaupal teden pred požarom, da bo podtaknil ogenj in pospravil zavarovalnino. Ženina izpoved je prisilila konečno tudi moža k priznanju, da je vtaknil v slamnato streho na gospodarskem poslopju prižgano gobo, ki je tlela do polnoči, dokler ni dotlela do slame, ki se je vnela in je zajel ogenj celo domačijo. Požigalec je rešil iz hleva živino. Radi požiga bi bilo skoraj ob življenje osem ljudi, ki so spali deloma v hiši, deloma v gospodarskem poslopju. Prvi se je prebudil tesar Franc Duler, ker ga je opeklo goreče seno po roki. Hitro je poklical svojo ženo, tovariša Pogorevca, njegovo ženo in otroka, potem pa še prevžitkarja Henrika Helbla, kateri je spal v hiši. Z veliko težavo so rešili Helbla, njegovo ženo in hčerko. Orožniki so zaprli Pungartnika ter njegovo ženo in so ju izročili v sodne zapore v Marenberg.

Krvav napad na obrtnika. Zvečer je bil napaden 34 letni kolar Anton Gaber iz Ljubije pri Mozirju. Neznanec ga je zabolal trikrat z nožem v prsa, trebuh in

v desno nogo. Težko ranjenega so oddali v celjsko bolnico.

Vlom v pisarno banovin. kmetijske šole. V Poljčah na Gorenjskem je bilo v noči na 1. junij vlomljeno v pisarno banovinske šole. Tat je odnesel 300 din ter nekaj kolekov. Po pisarni je vse prebrskal in je s ponarejenimi ključi odprl vse ključavnice in predale. Po Gorenjskem in posebno po okolici Begunj je bilo v zadnjem času izvršenih več vlomov, ki so ostali še vsi nepojasnjeni do danes.

Slovenska Krajina

Slovesna otvoritev novega okrožnega sodišča v Soboti. Dne 1. junija je bilo v Soboti slovesno otvorjeno novo okrožno sodišče. V veliki dvorani novega okrožnega sodišča so se zbrali ob 10. uri vsi uradniki novega sodišča s predsednikom in državnim tožilec ter z zastopniki drugih soboških uradov, organizacij in ustanov. V dvorani zbrani je pozdravil novi predsednik sodišča dr. F. Žiher. Za predsednikom so še govorili: državni tožilec dr. A. Juhart, poslanec Benko, član banskega sveta Bajlec, mestni župan Hartner in zastopnik odvetnikov dr. Vadenal. Vri govorniki so izvedli veselje radi otvo-

Oče križanke

V Kapskem mestu v južni Afriki je umrl Viktor Orille, eden izmed mnogih neznancev, ki bi se jim pa svet moral zahvaliti za pomembne izume. Orille je namreč oče križanke. Pri neki avtomobilski nesreči je Orille zakrivil smrt neke ženske in so ga zaradi tega obsodili na daljši zapor. Da bi si tu krajšal čas, si je izmislil novo igro: postavil je besede in stavke na kariran papir, tako da so se križale, in nekega dne je odkril, da je mogoče na ta način sestaviti zanimive uganke. Njegov sistem je zaslovel najprej pod angleškimi imenoma »puzzles«. Ko je zapustil ječo, si je bil zaslužil že celo premoženje. Sedaj je umrl popolnoma osamljen v starosti 75 let.

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

VII. poglavje

Sprava

Svetlikanje z žepno svetilko skozi streho pri Starošinčanu je hudo oplašilo mojstra. Po pobegu v Maribor se tudi v mestu ni čutil varnega v domnevi, da so njegovi po zakonu strogo prepovedani ponarejevalni poskusi razkrinkani in so mu že najbrž od oblasti poslani zasledovalci za petami.

Prav od srca si je oddahnil, ko je zagledal v Mariboru na Kralja Petra trgu Jurija Potočnika. Stari zvitez se je potajil ter napravil, kakor bi ne bil zazijal med njima prepad surove prekinitve medsebojnih odnošajev. Mojster je spredel, da se je zanesel doslej lahko najbolj na Jurija, ki je kakor on hudo bolan na ponarejevalni strasti. Kar meni in tebi nič je segel Potočniku v roko in mu je potožil, kako mu ni bilo več obstanka pri Starošinčanu. Najbrž je razstrosil sam hišni gospodar po vasi, s čim se ukvarja noč in dan njegov skrivnostni gost.

Radovedneži ali ovaduhi so bili tolikanj drzni, da so ga opazovali v noči skozi luknjo na strehi ter svetili po njegovih ploščah z električno lučjo. Moral je pobegniti z dežele v mesto, kjer se pa počuti še veliko manj varnega.

Rupnik se je hotel za vsako ceno prilizniti Juriju in ga pretentati na svojo stran. Spomnil ga je na zvežnje potvorb italijanskih bankovcev, katere je videl itak sam pri Starošinčanu. Posrečilo se mu je, da je spravil te falzifikate po prijatelju v Ljubljano. Iz Ljubljane so poromali srečno v Trst, kjer jih kroži mnogo nemoteno v prometu. Že prva izdaja potvorenih lir mu bo vrgla lep dobiček. Samo potrpeti bo treba, da zberejo prijatelji na italijanski strani iz falzifikatov pravi denar in mu prinesejo prav izdaten delež.

Mojster je še razlagal obširno o naglem napredovanju njegove tiskarske iznajdbe, katero bo dobro prodal po patentiranju ter se bo oskrbel z izkupičkom za vse življenje. Na dušo zakleto je obljubil Juriju od iznajdbe sto tisoč dinarjev, če mu oskrbi na deželi kako prav varno ter prikrito stanovanje, kjer se bo ukvarjal nemoteno z veliko obetajočimi poskusi.

Laskave besede in visokoteleči obeti iz ust mojstra so koj premamili dobričino Jurija. Pozabil je

ritve okrožnega sodišča in so se zahvaljevali vsem, ki so pripomogli, da se je središče Slov. Krajine Sobota osamosvojila v sodnem ožrju. Izmed občinstva sta se zahvalila za ustanovitev novega okrožnega sodišča g. Vezir in Čeh. Ob igranju državne himne so se številni zbrani razšli. Soboško okrožno sodišče je pričelo z 20-rtivijo redno poslovati.

*

Usoda vodilnih boljševikov

Pred nekaj dnevi je bilo v Moskvi na smrt obsojenih in takoj ustreljenih 18 višjih uradnikov. Smrtna kazen jih je doletela, ker so baže pripravljali prevrat. Daje je tajna policija odstavila in zaprla ljudskega komisarja za poljedelstvo Roberta Eich, ki je zadnji stari boljševik in član komunistične stranke od leta 1905 dalje.

Ob priliki ravnokar omenjenih najnovejših primerov Stalinove nenasitne krvoločnosti so objavili poljski časopisi statistiko sovjetskih ministrov, diplomatov in visokih uradnikov, ki so bili zadnje čase zaprti, ustreljeni in izgnani v Sibirijo.

Fotografija najbolj žalostne statistike

Od dosedanjih treh predsednikov sveta ljudskih komisarjev (ministrskih predsednikov) je Lenin mrtev, Rikova so ustrelili, Molotov je še na svojem mestu. Od treh dosedanjih komisarjev za zunanje zadeve je Trocki izgnan, Čičerin mrtev, Litvinov pod sumom, saj so do zdaj spravili s poti že tri njegove namestnike in svetovalce: Krestinskega in Karahana so ustrelili, Sokolnikova obsodili na deset let ječe. Od policijskih komisarjev GPU (tajne policije ali čeke) je Džerdinski mrtev, Menšinskega so zastrupili, Jagodo ustrelili. Prvi komisar za državno obrambo, vojni minister, Krilenko je zaprt. Njegov naslednik Trocki živi v izgnanstvu, tretji, Frunse, je umrl zaradi nevarne operacije, h kateri ga je policija prisilila. Kakšen je položaj sedanjega vrhovnega poveljnika

rdeče vojske, maršala Vorošilova, je težko reči. Do zdaj so odstranili šest njegovih pomočnikov: maršala Tuhačevskega so ustrelili, Gamarnik se je tej usodi izognil s samomorom, maršal Jegorov, admiral Viktorov in Orlov ter general Alksnis so v zaporu.

Od komisarjev za težko industrijo je Ordžonikidze mrtev, Mežjauk zaprt, komisarjat vodi zdaj Kaganovič. Od podkomisarjev so Piatakova ustrelili, Savjenjagina pa zaprla. Prejšnji komisar za splošno industrijo Ljubimov je v preiskovalnem zaporu. Komisar za lesno industrijo Lobov je zaprt, njegovega naslednika Ivanova so ustrelili, sedanji komisar Rišov pa je zadnje čase predmet hudih napadov in pričakujejo, da bo v kratkem aretiran.

Od dosedanjih komisarjev za promet so vsi zaprti: Rudzutak, Ruhimovič in Babulin. Dolgoletni komisar za rečni promet Pahomov je v ječi.

Posebno žalostna je zgodovina poštnega komisarjata. V zadnjem času so ga vodili Rikov, ki so ga ustrelili, Chalepski, ki je v ječi, in Jagoda, ki so ga utrelili. Od prednikov sedanjega komisarja za državna posestva, Jurkina, so Ivanova ustrelili, Kalmanovič pa je v ječi. Prav tako se je zgo-

GOSPODINJE!

Navodila za vkuhanje dobite v raznih strokovnih knjigah. Pišite po ponudbo. — Papir in vse druge potrebsčine dobite po ugodni ceni pri nas. Radi bi Vam postregli. Oglasite se pisмено ali osebno v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Ptuj.

dilo s prednikom sedanjega finančnega komisarja Čubarja: Hrisko je bil ustreljen, Brjuhanov je v ječi. Prejšnjega komisarja za zunanjo trgovino Rosenholza so ustrelili, Weitzer, prejšnji komisar za domačo trgovino, je v ječi, prav tako tudi prejšnji pravosodni komisar Kričkov. Zaprti sta tudi oba prejšnja komisarja za državne dobave Koljcov in Popov.

Od vseh sovjetskih ministrov ni niti enega, o katerem ne bi strivna policija trdila, da je v njem z vednostjo komisarja samega razpredena protisovjetska propaganda. Zato ni čudno, da ni od bivših sovjetskih ministrov (ljudskih komisarjev) niti eden prost, marveč so vsi ali zaprti, ali pa so jih postrelili.

Društvene vesti

Vurberg. Na Vnebohod in na sledečo nedeljo so igralci prosvetnega društva predstavljali zgodovinsko igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Imeli so lep gmoten in moralen uspeh. Prišlo je mnogo ljudstva tudi iz sosednih župnij, iz sanatorija je prišlo nad 30 oseb, med njimi bratje Srbi in Rusi. Tudi potomec Herbersteinov, grof Hubert z gospo je bil navzoč. Kar čudilo so se, ker so se naš fantje in dekleta, ki od jutra do večera trdo delajo, tako spretno kretali na odru. Zanimanje za igro je bilo zelo veliko, ker je igra iz naših krajev. V igri nastopi tudi Jurij grof Stubenberg, graščak na Vurbergu. Grof Stubenberg so posedali Vurberg nad 150 let. Glavno vlogo v igri pa igra Margaret Herberstein, graščaki-

nja v Hrastovcu, in njen sin Friderik. Zanimivo za ljudstvo je bilo tudi to, ker so videli na pozorišču žive konje, jezdece, vprego s kočijo in celo kozla. Žalostilo nas je le to, ker je predsednik društva Viktor Gašparič, ki je vodil vso prireditev ter je imel glavno skrb, bil vsled bolezni — malarije — odsoten. Želimo mu vsi skorajšnjega zdravlja!

Sv. Jerij ob Ščavnici. Fantovski odsek si je naročil nove kroje, čeprav z velikimi žrtvami. Nekaj članov bo menda že na Telovo nastopilo v njih. Tudi za ljubljanski tabor se z vnemo pripravljajo. Fante najbolj navdušuje dejstvo, da je ta mednarodni tabor pod kraljevim pokroviteljstvom in da se bo tabora udeležil knez

vse, kar je bilo med njima sovražnega. Najel je stanovanje pri kmetu v Slovenji vasi na Dravskem polju. Novi stanodajalec se je pripeljal z vozom v Maribor po Rupnika in ga je potegnil s težko prtlija-gov vred na svoj dom.

Priprava papirja za dolarje

V Slovenji vasi je ostal Jurij pri mojstru ves teden. Pri tej priliki mu je učitelj natančno razkazal, kako bo posnel v kratkem ameriški dolar, kateremu je bil doslej le malokdo kos.

Pri dolarju povzročča ponarejevalcu največ preglavic in nepremostljive težkoče papir, na katerega je tiskan denar. Dolarskega papirja ni dobiti nikjer. Skušal ga bo ponarediti z raznimi najfinejšimi pripomočki in s papirjem, katerega se poslužujejo za izdelavo bankovcev drugih držav.

Rupnik je kupil v Mariboru žensko svilen obleko. Iz te je pulil nitke, jih mazal na lahno z voskom in jih lepil drugo za drugo na papir.

Pripravljanje papirja za dolarje je eno najbolj zamudnih del in traja toliko potrpežljivosti, kakor jo znore samo najbolj strasten ponarejevalec.

Na dolarskem papirju je res videti, kakor bi bil prevlečen z najtanjšimi raznobarvnimi svilenimi nit-

mi. Te nacufane in ovoščene nitke je naleplj. I mojster z vso natančnostjo dober teden in je še zelo malo naredil.

Potvarjanje papirja za dolarje je Juriju po osmih dneh toliko presedalo, da je prepustil mojstra nadaljnemu angelskemu potrpljenju in se je lotil svojih poslov.

Mojstra na delu

Javna tajnost je bila, da sta na Dravskem polju kar dva mojstrska ponarejevalca na delu. Treba samo enega povabiti, mu dati stan ter hrano in denarja ti napravi, kolikor hočeš. Ljudem je bilo obče znano, kdo vse si je že pomagal z narejenim denarjem.

O ponarejevalcih niso govorili samo moški, celo ženske in šoli odrasla mladina. Marsikatera gospodinja je poklicala k sebi na dom Jurija, da bi ji poslikal hišo. Kakor hitro se je odzval ter prišel, je že tudi moral poslušati prav mile prošnje, naj ji namala na papir nekaj takega, čemur pravijo denar in za kar se dobi vse.

Nekateri boljši gruntarji so mu ponujali v uk za fotografiranje svoje sinove s postranskim namenom, če ga bo vzel, bo dečko že tako postrani poškilil, kako slika mojster bankovce. (Dalje prihodnjič)

Sedem prstov na eni roki

V Sorrentu pri Neaplju v Južni Italiji je rodila neka 30 letna Eliza Barbeta dete ženskega spola s sedmimi prsti na obeh rokah in nogah. Mati in otrok sta sicer zdrava.

Srebrna gora v Boliviji

V pravljicnih knjigah se včasih bere o zlatih in srebrnih gorah, kakršnih ni narava ustvarila nikjer na svetu. Vendar pa stoji v Boliviji v Južni Ameriki srebrna gora, ki zasluži svoj naziv tudi v resnici. To je 1700 metrov visoki vršac Cerro de Potosi, kjer kopljejo srebrno rudo že od 17. stoletja. Po strokovnih cenitvah je dala gora do-alej za 38 milijard plementih rud.

Pavle. Vsak bi rad bil 29. junija na ljubljanskem stadionu med tisoč mladih katoliških telovadcev devetih narodov: Čehov 3000, Francozov 700, Poljakov, Belgijcev, Holancev, Luksemburčanov, Švicarjev, Američanov in Slovencev. Iz našega odselca gre v Ljubljano najmanj 20 članov. Dekleta pa, ki preveč mislijo na »činčara« ob letošnji primiciji, pa imajo salamensko malo korajže za nove kroje in Ljubljano; vendar jih je že devet prijavljenih. Tudi nečlanov bo več izkoristilo polovično vožnjo. Tem se sporoča, da se prijavi pri g. kaplanu ali pri g. Jožefu Čušu in da do 14. junija plačajo pet din za legitimacijo in taborni znak. Celodnevna hrana v Ljubljani bo stala v posebnih kuhinjah

a. 10 din, skupno prenočišče 3 din, na posteljah 6 din.

Mladinski tabor v Braslovčah 12. junija. Na predvečer bodo kresovi oznanjali velik praznik savinjske katoliške mladine. Sprevod naj pokaže, koliko nas je; sodelujeta dve godbi. Pri maši prepevajte vsi. Ne pozabite na kroje, zastave, narodne noše. Konjeniki, kolesarji, pripravite se! Prijavite se za skupna kosila! Bog živi!

*

Ljudska igra »Krucik«, ki jo je napisal Mariborčan Brumen, je dotiskana in je društvom na razpolago v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila in pri avtorju: Brumen, Maribor, Orožna ulica 2. Društva, sezite po njej!

Peter Rešetar rešetari

Pika v vprašanju. Vsako vprašanje ima piko. Tudi hrvatsko vprašanje ima piko in sicer je to judovska pika in brez rešitve te pike ni rešitve hrvaškega vprašanja. Že tedaj se mi je čudno zdelo, ko je Maček dal poziv, naj ljudje kupujejo pri židovskih trgovinah v Zagrebu. Ali je Maček res v zlatih verigah zagrebških Judov? Hrvaški narod postaja vedno bolj pozoren in Mačkov vpliv pa vedno bolj prozoren!

Brez hvaležnosti! Nikomur se v Jugoslaviji tako dobro ne godi, kakor Judom. Vidim pa, da niso nič kaj hvaležni. Jaz bi jim prijateljsko svetoval, da naj se poboljšajo, da bi ne šli mi prehitro v šolo k sosedom!

Radič ni radičevci! Sem le imel prav, ko sem vam povedal, da Radič mlajši ne bo priznan za radičevca. Res ga sedaj niso sprejeli v svojo organizacijo. Morda bodo celo zahtevali od njega, da si naj ime izpremeni, rodbinsko in krstno. Smola je namreč, da ima rodbinsko ime po očetu Radiču, krstno pa po Mačku Vladkotu. Torej mladi Vladko, prekrstili te bomo.

Kaj delajo slovenski radičevci. Upajo, da bo dobil Dobovišek vse poslanske dnevnice za vsa leta nazaj. Naj le upajo!

Pozdrav JNS. JNS bo vpeljala fašistični pozdrav in sicer dviganje obeh rok na enkrat, kajti JNS je pripravljena, da se uda, za vsako ceno uda tudi stranki JRZ, ako jo hoče.

Otvoritev novega sodišča in sodnih ječ v Murški Soboti so slavili z godbo in petjem. Jaz bi tako slavnost pripravil, če bi sodišča odpravili

in bi ljudje brez paragrafov in ječ bili pošteti. In jaz bi tudi bil svoboden in bi vam marsikaj povedal, ko sem moral dosežaj besedo vzeti nazaj.

Kaj bo iz njega. Iz češkega Piščanca (Hellein) so mislili, da se bo razvil velik petelin, je pa šel dvakrat na Angleško in je postal velik kapun.

Slovanska kri se buji. Ko se je začelo 20. stoletje, so dejali, da je to stoletje slovansko stoletje. Zato so kmalu začeli uničevati Slovane. Najpreje so se spravili nad nje v svetovni vojni. Zgodilo pa se je ravno narobe, kakor so pričakovali. Lotili so se Rusije in jo spravili pod nemško židovsko boljševisko knuto. Toda tudi narodna Rusija že gleda v krvavo zarjo belega dneva. Zdaj so se spravili nad Česko. Toda češki lev je pokazal zobe in poljski medved se je postavil poleg njega. Pa slovansko stoletje se bo pokazalo šele tedaj, ko se Slovani ne bomo le branili, pač pa bomo šli po svoje tja do svojih mejnikov. Veste, kje so naše meje?

Dobro poročevalsko službo ima Društvo narodov. Te dni je Društvo narodov izvedelo, da je na španskem državljanska vojska. Sklicalo bo na poziv Anglije mirovno konferenco. To je znamenje, da bo vojske kmalu konec, ker društvo narodov pride vedno h koncu.

Nov narod so odkrili. Na severnem tečaju so odkrili nov narod, ki še nič ne ve o naši kulturi. Da bo brž poučen, so ga oborožili s puškami in samokresi.

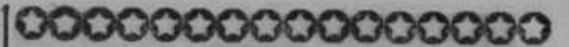
Dopisi

Smartno pri Slovenjgradcu. Ob priliki vzgona živine na velik živinorejski pašnik na Kraški gori se je udeležila poučnega izleta naša mlada Kmečka zveza iz Smartna. Pri dokaj lepem vremenu in veseli razigranosti smo prispeli na pašnik, kjer nas je tople pozdravil načelnik pameške krajevne Kmečke zveze, ki je obenem odbornik pašniškega odselca g. Ivan Vrhnjak ter nam je sam tako gostoljubno postregel. Nato pa smo si dodobra ogledali celo gospodarsko poslovanje ter nadvse lepi pašnik. Med popoldanskimi urami smo sprejeli v našo sredino še dva gostoljubna gospoda in sicer g. načelnika pašniškega odselca g. Lobeja iz Slovenjgradca ter g. Aparo iz Starega trga, kmalu potem pa je še prišel g. inženjer Benko. Med veselimi pogovorom o našem velikem delu pa se je pripeljala mlada Kmečka zveza iz Starega trga. Ob odhodu so govorili g. Lobe, g. Vrhnjak in g. inž. Benko, ki je poudaril pomen tega pašnika za naš okraj. Nazadnje je še imela naša voditeljica deldiške mlade Kmečke zveze nagovor.

Sv. Peter na Kronske gori pri Dravogradu. Letos obhajamo pri nas 150 letnico obstoja naše

župnije. Ker se zavedamo, koliknega pomena je za nas naša župnija, zato bomo njen jubilej po svojih močeh slovesno obhajali, da se primerno zahvalimo Bogu za vse duhovne dobrine, ki jih deli že toliko let v tej župniji. Prosili bomo Boga tudi, da bi se v bodoče nakanjal nam in našim potomcem svoje milosti v naši župniji. V ta namen bomo imeli štiridnevni mali misijon, ki ga bo vodil častiti gospod pater-kapucin Ladislav Hazemah iz Celja od 26. do 29. junija t. l. Vabimo tudi druge iz sosednjih župnij, da bi se udeležili naše slovesnosti in se priporočali sv. Petru.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Po 15 letih se je zopet vršil v naši župniji sv. misijon. V dnevi od 15. do 23. maja so farani neprestano prihajali v cerkev, ki je bila vedno polna zvestih poslušalcev. Le z nekaj prav redkimi izjemami so vsi opravili sv. spoved in sprejeli sv. obhajilo. Nad 6000 sv. hostij se je podelilo vernikom. Gg. misijonarji so s svojimi globokimi življenjskimi gridigami odpirali še tako zakrčnjena srca, da se je vsak pocutil potolaženega in zadovoljnega. Vse srečo in blagoslov sv. misijona pa smo občutili pri rimski procesiji!

HRANILNICAM IN POSOJILNICAM!

Vse potrebne tiskovine za uradno poslovanje dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Priporočamo vam tudi nabavo lastnih hranilnih knjižic. Natisnemo vam vsako, tudi majhno naklado.

Zaradi točnega poslovanja s kmečkimi dolžniki si kupite brošuro, ki ima vse zadnje spremembe in dopolnitve ter avtentično tolmačenje.

Pisarniške potrebščine vam nudimo po ugodnih cenah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Ptuj.

ki se je z gorečimi baktijami v rokah vila po lepem našem žitnem polju. Iz več kot tisoč gri je donela v prvem mraku zahvalna pesem Stvarniku za vse njegove dobrine. Toilke takrene sreče, dušnega miru in navdušenja za Boga že nismo dolgo občutili in doživeli. Zato moramo biti hvaležni vsem prirediteljem sv. misijona.

Mala Nedelja. V 21. številki »Domovine« je znana »dopisna agencija« iz Male Nedelje zopet nekaj zahtevala v obrambo »nedolžnih« nacionalcev. Pa slabo čivka. Dobro vemo, kdo je priredil »štafetni teke« z noži. Seveda so dopisniki v »Domovini« označili vso stvar tako, kot da so bili to naši fantje. Mi pa pravimo: Kaj nas briga, če se nasprotniki med seboj tepejo in prirejajo juriše eden na drugega! Z napadalcem nimamo mi »slovenski fantje« nič skupnega. Napadalec in napadeni sta oba iz nam nasprotnih vrst. Sploh so se zadnje čase nasprotniki z vso silo zagnali v fantovski odsek. Ta jim je strašen trn v peti. Na veliko soboto je fantovski odsek prvič nastopil v procesiji, kot je bilo to omenjeno v eni prejšnjih števil »Slov. Gospodarja«. In ostre »nacionalne oči« so na vseh krajih prežale na nas. Namesto, da bi se udeležili procesije, so nekateri nasprotni bratje in sestre ves čas stali ob strani, kritizirali, se smejali in zabavljali čez nas. Ponovno poudarjamo: Naši fantje niso znali tako elegantno korakati, kot bi znali to »bratja«, ker fantovski odsek ni imel nobene prireditve, kjer bi celo noč plesali. Tudi na »družabnih večerih«, kakor imenujejo naše sestanke, še od daleč nismo počenjali kaj takega. Tudi ne pri telovadnih urah. To vam, gospodje nacionalci, lahko izpriča tudi vaš »detektiv«, ki ste ga pošiljali na naše sestanke. Ker pa vam ta »detektiv« ni poročal resnice, smo prisiljeni, da mu prepovemo udeležbo na naših sestankih. Omenimo še to: Naši plakati bi bili varni pred »napredniki« samo tedaj, če bi jih stražili z nabito puško. Zaenkrat dovolj odgovora na zahrbtno blatenje fantovskega odselca. Glede »prizadežih« vam lahko postrežemo z imeni. V politiko se pa fantovski odsek načelno ne vmešava in boste na ostale lažne napade dobili odgovor od drugih. Če ne boste, gospodje liberalni magnati prenehali, z lažnim blatenjem našega fantovskega odselca, bodisi z besedo, bodisi s tiskom, bomo prisiljeni iskati zadoščenja. Razne »svetke« iz nasprotnega vrta še pridejo na vrsto.

Kostrivnica. Lepo obletnico je obhajal v nedeljo dne 21. maja v okolici dobro znani Sverk Ivan. Doživel je visoko starost 95 let. Kljub tolikim letom je še vedno čil in zdrav. Ob tej slovesnosti so se zbrali njegovi sinovi in hčere, vnuki in pravnuki iz Italije in Nemčije, da počastijo svojega očeta, odnosno deda. Našemu jubilaru želimo, da bi dočkal še stoletni jubilej. Bog ga živi!